

NS – 108

**III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination,
November/December 2016
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Champu Ramayanam (Sundara Kanda),
Grammar and Translation**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

2) Question No.s I, VI and VII should be answered in **Sanskrit only**.

- I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । (10×1=10)
 ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :
 Choose the correct answer :
- 1) चम्पूरामायणस्य कर्ता कः ?
 अ) वाल्मीकिः आ) भोजः इ) भासः ई) कालिदासः
 - 2) रामायणे कति काण्डाः सन्ति ?
 अ) पञ्च आ) सप्त इ) नव ई) दश
 - 3) लङ्काप्रवेशे नवनाटक सूत्रधारः कः ?
 अ) हनुमान् आ) यशोमान् इ) श्रीमान् ई) कीर्तिमान्
 - 4) हिरस जननी का ?
 अ) विरसा आ) नीरसा इ) सुरसा ई) उरसा
 - 5) रावणस्य राजधानी का ?
 अ) अङ्ग आ) वङ्ग इ) कलिङ्ग ई) लङ्का
 - 6) शशलाञ्छनः कः ?
 अ) चन्द्रः आ) सूर्यः इ) बुधः ई) राहुः
 - 7) सीता कस्मिन् वने अवसत् ?
 अ) दारुकावने आ) नन्दनवने इ) उपवने ई) अशोकवने
 - 8) रघुनाथ दूतः कः ?
 अ) हनुमान् आ) यशोमान् इ) श्रीमान् ई) कीर्तिमान्
 - 9) हनुमान् कस्याः जठरे प्रविष्टवान् ?
 अ) सरसायाः आ) सुरसायाः इ) विरसायाः ई) नीरसायाः

P.T.O.

NS – 108

-2-

10) सीता कपिवराय अभिज्ञानार्थं किं दत्तवती ?

अ) धवलमणिं आ) मरकतमणिं इ) कृष्णमणिं ई) चूडामणिं ।

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** questions :

1) चम्पूकाव्यस्य उगम-विकासमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

ಚಂಪೂಕಾವ್ಯದ ಉಗಮ-ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin and development of Champu Kavya.

2) सीताहनुमतयोः संवादमधिकृत्य लिखत ।

ಸೀತಾ-ಹನುಮಂತನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the conversation between Seetha and Hanuman.

3) महेन्द्रशैलस्य दौस्थितिं वर्णयत ।

ಮಹೇಂದ್ರ ಶೈಲದ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರಿ.

Describe the plight of Mahendra mountain.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any two** shlokas :

1) तनुं तनूकृत्य तदा हनुमान्

कृटवावगाहं जठरे तदीये ।

ततो विनिष्क्रम्य स चक्रपाणेः

त्रिविक्रमस्य क्रममेव चक्रे ॥

2) न केवलं मामहर दुरात्मा

कृपां च रामस्य निसर्गसिद्धाम् ।

इदं न चेत्संश्रित वत्सलः किं

भवेत्स तूष्णीं जगदेकवीरः ॥

3) निशाचरीस्तां निरवद्यशीलां

निर्भर्त्सयन्तीर्निभृतं निवार्य ।

अस्वप्नलोकोत्सवमात्मदृष्टं

दुःस्वप्नमेकं त्रिजटा जगाद ॥

4) कल्याणि त्वद्वियोगेन तीव्रवेगेन ताम्यत : ।

राघवेन्द्रस्य दूतं मामन्यथा मास्म मन्यथाः ॥

b) गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate the following passage.

तत्काले लङ्काधिदेवतामात्मना सह विग्रहं विधातुं गृहीत युवति विग्रहां मार्गप्रसारस्य अर्गलीभूय
भूयसा तर्जयन्तीं निर्जित्य तथा वानररचितावज्ञोपज्ञं निजनिलयविलयं सरसिजासन
शासनादावेदयन्त्या विहितानुमतिमरूतिर्लङ्कायाम-विकलमेव मैथिलीं विचिन्वन् नैत्रुत चक्रवर्तिनः
प्रासादमाससाद ।

अथवा

एतद्दशनिन वेपमानतनुलता मैथिली कापुरुष विषय परुष वचन पारम्पर्येण विदीर्यमाणहृदयाहृदय
दयित शौर्यप्रत्ययादमुमेव तृणमन्तरतः कृत्वा स्थिता पर्यभाषत-“अयि, सकलमाचार प्रतिष्ठः
परमेष्ठी तनु कुलगुरुर्भवतः ? पर कलत्रगात्र नेत्रप्रसक्तिरप्यपत्रपां जनयति हि गोत्रजातानाम् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** :

- 1) मैनाक भूभृदुदजृम्भत संभ्रमेण ।
- 2) जीवति वा नवेति न जानामि जानकी ।
- 3) वचसामविषयं दौस्थ्यम् अभजत ।
- 4) काञ्चनमयीं शिशुपमारुरोह ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×2¹/₂=5)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) सुरसा ।
- 2) इन्द्रजित् ।
- 3) अशोकवनम् ।
- 4) त्रिजटा ।

NS – 108

-4-

VI. संस्कृत भाषया उत्तरत ।

(5×1=5)

a) पञ्चानां वाक्यानां दोषान् परिहरत ।

- 1) गुरुं नमः ।
- 2) अलं कलहः ।
- 3) शब्दाः प्रमाणाः ।
- 4) ते पाठं पठति ।
- 5) सीता रामस्य सह वनं गच्छति ।
- 6) वृक्षेण फलं पतति ।
- 7) भवान् कुत्र गच्छसि ।
- 8) महाराजा अवदत् ।

b) पञ्चानां संस्कृते वाक्यानि रचयत ।

(5×1=5)

- 1) रमणीयः ।
- 2) तस्य ।
- 3) विना ।
- 4) स्नातुं ।
- 5) किम् ।
- 6) शाला ।
- 7) साकम् ।
- 8) यथा-तथा ।

VII. संस्कृत भाषया अनुवदत ।

(1×5=5)

निषध देशದಲ್ಲಿ ನಳ ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಆತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯೂ ಸುಂದರನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ವಿದರ್ಭ ದೇಶದ ರಾಜನಾದ ಭೀಮನಿಗೆ ದಮಯಂತಿ ಎನ್ನುವ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಪರಸ್ಪರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಕೇಳಿ, ನಳ ಮತ್ತು ದಮಯಂತಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು.

In Nishadha kingdom, there was a king by name Nala. He was strong and handsome. In Vidarbha, king Bhima had a daughter by name Damayanti. Hearing about each other's qualities from others Nala and Damayanti fell in love with each other.